

зи європейських літератур»; Т.Денисова, Г.Сиваченко «Зарубіжна література ХХ століття». Такі вагомі праці виводять інтелектуальне життя України на світовий рівень.

Ноу хау тижневика — комплексне висвітлення творчості класиків: кредо письменника, переклад його твору, оглядова стаття, зв'язок з Україною, методична розробка і т.д. Отак різнобічно представлені постаті Данте, Петрарки, Шекспіра, Гете, Гейне, Гофмана, Марка Твена, Діккенса, Достоевського, Пастернака, Брехта, Джойса, Корчака, Маркеса... Словом, од Гільгамеша і Рігведи до Віслави Шимборської та Хосе Сарамбо — в діапазоні ширшому, ніж вимагають програми курсів ЗЛ.

Тижневик вистежує сучасний стан і проблеми галузі, бере участь у дискусіях щодо державних стандартів і програм, друкує відповідні документи і рекомендації Міносвіти, Національної Академії наук. Виступи Дмитра Затонського, Миколи Жулинського, Івана Дзюби, Григорія Штона, Григорія Грабовича та ін. переконливо доводять: світова культура є національним пріоритетом у гуманітарній освіті, що примножує український досвід, реалізує ідею ЮНЕСКО і політику держави — відкритість до багатоманітності (Конституція України, ст. 15).

Серед країн-сусідів найтісніші контакти нав'язала «ЗЛ» із Польщею (вдячні аташе амбасади панові Богуславу А.Вожняку). Отож у числах 68, 74, 75 розгорнуто представлено давню і сучасну польську літературу в матеріалах Івана Драча, Валерія Шевчука, Юлії Булаховської, Кіри Шахової.

Щороку Різдвяний, Великодній та ін. випуски «ЗЛ» присвячені Біблії — і як засадничому творові світового письменства, і як потужній засаді української духовності. Урочисте слово, зокрема, переймали Євген Сверстюк, Катерина Мотрич, Ігор Мойсєєв, Віталій Шевченко. Упродовж 1999 року в рубриці «У третє тисячоліття — з Вірою, Надією і Любов'ю» постійно лунатимуть духопідйомні промови, футуристичні прогнози, поетичні звернення.

Тижневик «ЗЛ» сприяє консолідації громади «зарубіжників» (учених, викладачів вузів, учителів шкіл, перекладачів, письменників, журналістів), стабільному розвитку галузі. Відбуваються презентації, семінари, огляди, конкурси. Переможців у номінаціях нагороджують (крім призів) передплатою на «Зарубіжну літературу» — дружнього супровідника й однодумця, котрий безугаву торочить «цікаво про фахове».

І. Мойсєєв

«Основи» — рік за роком

У сузір'ї сучасних українських видавництв ось уже кілька років одна з найяскравіших зірок — «Основи».

Це видавництво з'явилося на початку нашої державної незалежності й так само, як і держава, заповнялось розбудовуватись широко й ґрунтовно: економіка, менеджмент, державне управління, політологія, соціологія, філософія, історія, літературо- і мовознавство, художня література...

Пригадую, як Олексій Логвиненко, відомий український перекладач, людина з великим досвідом у видавничій діяльності, гаряче взявся реалізувати подану Володимиром Мусієнком ідею створення цього видавництва, заручившись підтримкою фонду «Відродження», іноземних посольств. Зокрема, він кинувся по завмираючих на той час, 1991—2 роки, видавництвах збирати, доки не втрачені, підготовані до друку, але без надії побачити світ, цінні рукописи, що відповідали програмі новостворюваних «Основ». Досвідчені керівники радянської системи книгодрукування відпродували неперспективні фоліанти, вочевидь, скептично ставлячись до оптимізму покупця перед льодяним подихом доби вмирання української книги. Самі ж бо вони «відігрівались» в іншій спосіб — створюючи різноманітні кооперативи та здаючи в оренду все, що тільки можна було, з державного майна.

Гортав я тоді, сам працюючи у видавництві, свіжовидрукований каталог майбутніх видань «Основ» і, напевно, він був незвичним: мовби засвідчував давно сподіваний прорив у нову, неможливу за тоталітаризму, духовну реальність: що не книжка з переліку, — то все з високих здобутків вільної людської думки.

На початку 1993-го з'явилися перші з них, лягли в концептуальний підмурок діяльності новоствореного видавництва: Лисяк-Рудницький. Історичні есе (у 2 т.) — праця з української політичної та інтелектуальної історії; Дж. А. Тойнбі. Дослідження історії (у 2 т.) — одна з найвизначніших розвідок у царині історії розвитку людства як круговерті змінюючих одна одну локальних цивілізацій; Ж.П.Сартр. Нудота. Мур, Слова; Французька п'єса 20-го століття: Театральний авангард...

Далі були десятки томів, — із тих, давно очікуваних, потрібних і недоступних раніше в українському перекладі чи написаних недозволеними авторами, — якими б залюбки поповнив свою книгозбірню будь-хто з фахівців і шанувальників літератури. Поповнили б, якби ж то могли не тільки мріяти про ті книжки... Але оминемо тут гірку тему мізерних зарплат і кількомісячних їх не виплат носіям інтелекту нації. Хоч саме через ці негаразди бідніють полиці приватних і громадських книгозбірень, ущільнюються тиражі тих же «Основ» до двох-трьох тисяч примірників.

Минулий, 1998 рік, — знову ж таки, не з кращих для українських видавців, — «Основи» перебули доволі успішно, порівнюючи з іншими: тут побачили світ майже п'ятдесят книжок різноманітного галузевого спрямування.

Ось скорочений перелік їх, можливо, він знадобиться читачам у пошуках потрібної літератури.

Економіка, менеджмент, державне управління, фінанси

1. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління.
2. С.Будаговська, О.Кілієвич та ін. Мікроекономіка та макроекономіка.
3. М. Бурда, Ч.Виплош. Макроекономіка/Європейський контекст (пер. з англ.).
4. А. Гальчинський. Теорія грошей.

5. Державні фінанси (пер. з англ.).
6. Ф. Мишкін. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків (пер. за англ.).
7. М.Е.Портер. Стратегія конкуренції. Методика аналізу галузей і діяльності конкурентів (пер. з англ.).
8. Ф. Рут, А. Філіпенко. Міжнародна торгівля та інвестиції (пер. з англ.).

Філософія, історія, політологія...

1. Ф. Бродель. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV—XVIII ст. (у 3 т.), т. 3 (пер. з англ.).
2. А. Валіцький. В полоні консервативної утопії (пер. з польської).
3. М. Вебер. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика (пер. з англ.).
4. Д. Веймер, В. Вайнінг. Аналіз політики (пер. з англ.).
5. Е. Дюркгайм. Самогубство (пер. з фр.).
6. Т.Р.Малтус. Дослідження закону народонаселення (пер. з англ.).
7. К. Мілет. Сексуальна політика (пер. з англ.).
8. Д. Наливайко. Очіма заходу. Рецепція України в Західній Європі XI—XVIII ст.
9. Ж. Рюс. Поступ сучасних ідей (пер. з фр.).
10. Сучасна політична філософія (пер. з англ.).
11. Дж. Себайн, Т. Торсон. Історія політичної думки (пер. з англ.).
12. А. Скиба, В. Горбатенко, В. Туренко. Вступ до політології.
13. Р. Скратон. Коротка історія новітньої філософії (пер. з англ.).
14. З. Фройд. Вступ до психоаналізу (пер. з нім.).
15. М. Фуко. Наглядати і карати (пер. з фр.).
16. Р. Шпорлюк. Комунізм і націоналізм. Карл Маркс проти Фрідріха Ліста (пер. з англ.).
17. Т. Яковлева. Гетьманщина в другій половині 50-х років XVII століття (Причини і початок Руїни).

Уперше з'явилися українською К. Леві-Стросс. Структурна антропологія; Ф. Де Соссюр. Курс загальної лінгвістики. Подією став вихід збірника праць провідного літературного критика і культуролога початку XX століття Миколи Євшана «Критика. Літературознавство. Естетика». А ще — свіжий подих сучасності — двох поетичних збірок Д. Павличка: «Ностальгія» і «Золоте яблуко».

Дотримуючись власної традиції, видавництво «Основа» вивело минулого року на українську орбіту також три нетлінних раритети: Святий Августин. Сповідь; Нікколо Макіавеллі. Флорентійські хроніки. Державець; Цицерон. Про державу. Про закони. Про природу богів.

Як названі, так і попередні, справді елітні, видання «Основ» не змогли б вийти друком без сприяння Міжнародного фонду «Відродження», багатьох посольств в Україні: Австрії, Індії, Фінляндії, Франції, Швейцарії... Завдя-

ки такій допомозі видавництво має змогу, попри все інше, залучати до співпраці фахівців найвищого класу — перекладачів, редакторів, коректорів, художників...

Чим примножать всеукраїнську книжкову скарбницю «Основи» у нинішньому році? Важко нині будь-якому з видавництв анонсувати свої плани і, тим більше, гарантувати їх здійснення, але виконавчий директор видавництва (котра віднедавна заступила на цьому місці О. Логвиненка) пані Валентина Кирилова і головний редактор пан Анатолій Чердаклі вірять у виконання задуманого.

«Сподіваюсь, — говорить А. Чердаклі, — і нинішнього року (він урочий для нас — сьомий від початку роботи) порадуємо наших прихильників рідкісними виданнями. Готуються до друку й невдовзі надійдуть до крамниць: Арістотель. *Політика*; Платон. *Держава*; Н. Дейвіс. *Історія Європи*; К. Тищенко. *Метатеорія мовознавства*; Л. Пел. *Аналіз державної політики*; Дж. Сорос. *Світова фінансова криза*; Овідій. *Любовні елегії. Мистецтво кохання. Скорботні елегії...* Розпочато роботу над перекладами книг: Ж.-П. Сартр. *Буття й Ніщо*, М. Еліаде. *Вибрані твори*, Д. Ролз. *Теорія справедливості*, Р. Дворкін. *Серйозний погляд на права та іншими*.

«До речі, — зауважує В. Кирилова, — обов'язково варто наголосити, що ми радо сприймаємо цікаві ідеї, пропозиції. І хоч видаємо переважно зарубіжну літературу, та багато з наших книг створені саме українськими авторами. Хочу також нагадати книгопродавцям, усім, кого цікавить наша продукція минулого і попередніх років, що з цими книгами можна ознайомитись у видавництві, де розгорнуто постійну виставку. Знайти нас просто: Київ, ст. метро «Дружби народів», бульв. Лихачова, 5, пом. 18. Тел.: 295-25-86, 295-86-36».

Наприкінці хочеться всім побажати: хай нинішнього року книга — зокрема, й видавництва «Основи» — стане для українського читача доступнішою, а вибір — ширшим.

Ю. Косенко